

tum nomen, ob *Vigilantium* hæreticum) notius est, *Achiri, Vuacho, Vuahcho*. Porro Gregorium VII Gregorii nomen non frustra tulisse, norunt cum gaudio catholici; schismatici et hæretici non sine gemitu.

PAULI BERNRIEDENSIS

VITA S. GREGORII VII PONTIFICIS MAXIMI.

(*Vide supra col. 39.*)

EXCERPTUM EX GRETSEI DISSERTATIONE

CUI TITULUS :

Cæsar Baronius, S. R. E. cardinalis amplissimus, a rationalis Calviniani criminationibus vindicatus et in eo cum alii pontifices Romani, tum Gregorius VII, per Jacobum Gretserum, societatis Jesu theologum.

(Opp. Jacobi Gretseri, VI, 224.)

DE CONCILIO WORMATIENSI CONTRA GREGORIUM VII.

De hoc videndus Baronius tom. XI, anno salutis 1076, qui ex Alberto Stadensi refert Saxonicos episcopos nequaquam in depositionem Gregorii VII consensisse. Obstrepit Calvinista, « sibi Albertum non esse ad manum, itaque se non posse decernere. » At Baronio ad manum erat. Audi ipsa Alberti verba. « Anno Domini 1076 habitum est concilium apud Wormatiam, præsentem Henrico rege, in quo universi fere Teutonici episcopi, præter Saxonicos, Gregorium papam abdicarunt. »

Furiosissime incurrit Calvinista in Baronium, et, ut eo uberiorem insectandi materiam habeat, ex suo cerebro affingit Baronio, eum dicere, « Reinerum Reineccium primum fuisse, qui vitam Henrici IV et Bennonem de Gregorio VII evulgarit. » Ostendit hoc falsum esse. Bene facit, quia non Baronii, sed suam falsitatem patefacit: nam Baronius dixit Reineccium fuisse editorem; primum fuisse, non dixit.

Refellit Baronius epistolam Henrici ad Annonem archiepiscopum Coloniensem tanquam supposititiam, quia Anno archiepiscopus anno præterito, hoc est 1085, jam obierat; et tamen anno 1086 invitatur ad synodum Wormatiensem. Calvinista, ut hinc se expediatur, transmutat Annonem in Hildolphum, et hanc epistolam ab Henrico inscriptam dicit. Quod commentum neque Reineccio, neque Urstisio, neque Reubero, neque ulli alteri in mentem venit. Omnes enim isti ediderunt hanc epistolam cum Annonis non Hildolphi nomine. Id fecundæ suæ criticæ Calvinista debet, qua instructus nodos etiam indissolubiles dissolvit.

Ejusdem criticæ beneficio transformatur *Pentecos-*

ten, quæ ad calcem epistolæ Henricianæ apparet, in *Heptecosten* seu *Heptacosten*; novam et in Latina Ecclesia inauditam vocem pro *Septuagesima*. Hanc critices rationem si sequi velimus, vix ullus error tam manifestus erit, cui ex apotheca critices non sis facturum medicinam, si hoc est medicinam facere, et non potius omnia susque deque vertere. Ipso epistolæ exordio satis figmentum Calvinisticum redarguitur; nam auctor illum ad quem scribit non tanquam nuper factum, sed ut veteranum et multorum meritorum principem laudat; quod de Hildolpho dici nequit, qui recentissimus in episcopatu erat tempore conciliabuli Wormatiensis; nam ut Bertoldus Constantiensis in Chronico testatur. « Aimo seu Anno venerabilis archiepiscopus Coloniensis, miræ sanctitatis requievit in pace XI Nonas decembris 1075, cui Hiltolfus, impar genere et moribus, successit. » Et statim post in Septuagesima anni 1076 initium est Wormatiense synedrion.

Ait Baronius a nemine unquam memorie proditum, legatos Henrici ita acceptos esse a Gregorio VII, prout architectus hujus epistolæ comminiscitur. Calvinista non sine immanibus conviciis Baronio *Aventinum* obtrudit. Hoc scilicet restabat; quasi vero Baronius non de antiquis, sed de recentibus istis, et hæresi infectis scriptitatoribus hoc pronuntiarit. Profer, si potes, priscum canumque testem; nam hunc novitium, oris et styli tam mali, nihil pendimus. Ne in Bennone quidem fabulam hanc de legatis invenies.

In Vita S. Anselmi Lucensis vocatur depositio Gregorii VII « facinus a sæculis inauditum ». Ita

etiam ipse Gregorius in quadam epistola. Objicit Calvinista : « Papas sæpe esse depositos ab imperatoribus et synodis. » Et mox recitat ex suo Illyrico epistolam episcoporum Galliae et Germaniae ad Anastasium II pontificem Romanum, qua papam et Italicos episcopos monent ut se missos faciant, nec deinceps tyrannidem super eos exercere pergant. » Aliam item affert episcoporum Germaniae et Belgii ad Nicolaum I, ex synodo Coloniensi anno 863. Sed nec illi qui ad Anastasium scripsisse dicuntur, nec qui ad Nicolaum, vel hunc vel illum a sede dejecerunt et excommunicarunt, ut Wormatiensis conciliabuli præsules fecerunt; qui adacti sunt non quomodocunque, sed jurejurando interposito, certa in id præscripta formula (quæ exstat apud Brunonem De bello Saxonico) Gregorium VII exsecrari et deserere. Cujus pseudosynodi si omnes circumstantias perpendamus, jure optimo id quod ab illis factum est « a sæculis inauditum facinus, » et cujus nullum simile exemplum produci queat, nominari potest. Nam cætera omnia quæ aliquando contra jus et fas adversus pontifices acta sunt, etiam depositio Joannis XII in pseudosynodo Romana, minorem turpitudinem annexam habent: quia turpitudine vitæ qua Joannes sese a calce ad verticem usque fœdaverat, aliquo modo eos qui Joannem deponere tentarunt, excusare poterat, quæ in Gregorio VII, vitæ inculpatissimæ viro, locum nullum habebat.

Sed ut aliquid dicam de epistola ad Anastasium, nulla ejus apud illum probatum scriptorem mentio exstat. Exscripsit eam Illyricus in Catalogo ex schedis et adversariis manuscriptis Aventini, nec novit unde eam Aventinus acceperit. Et ego epistolæ cujus origo et natale solum nesciatur fidem habeam? Dubitat quoque Illyricus num ad Anastasium primum an ad secundum missa fuerit. Omnium rectissime sentiet, qui ad neutrum missam credet. Calvinista noster doctior Aventino refert eam ad Anastasium II, anno 497. Quo nullius penitus concilii in Gallia celebrati ullum vestigium in Annalibus Francicis vel aliis reperitur. Et tamen Calvinista noster titulo appingit hæc verba. *Ex Concilio* : Nomina, quæso, utopicum hoc concilium. Præposuit et titulum, quasi sit ab episcopis, cum sit ab Illyrico.

De altera epistola Guntharii et Theutgaudi lege Baronium tom. X, anno Christi 863, num. 18 et seqq. Et videbis sectarios nostros dignissimos esse qui hisce tam perditis patronis et defensoribus rem contra Romanos pontifices agant.

EXCERPTA EX DISSERTATIONE

CUI TITULUS :

Gemina adversus Melchiorem Guldinastum Calvinianum replicatorem vel potius quadruplicatorem defensio : prior pro S. R. orthodoxi et catholici imperii avita majestate, replicationem Calvinianam, imperii hujus vastatricem, accurate examinat et refutat; auctore Gretsero, societatis Jesu theologo; posterior complura monumenta hactenus inedita pro Gregorio VII aliisque pontificibus Romanis Lectori exhibet, editore C. V. Sebastiano TENGNAGEL. J. U. D. et Cæsareæ bibliothecæ Viennensis præfecto.

(Opp. Gretseri, VI, 299.)

I.

De Juramento quod Henricus IV Gregorio VII præstitit.

Hic vehementissime fuit Calvinista quod Henricum IV « regem Germaniæ » nominavi : « fuisse enim multorum aliorum regnorum regem. » Cur baccharis, o Calvinista? An ideo negavi Henrici potentiam ultra Germaniæ fines sese extendisse? Si Philippum III nominem « regem Hispaniarum, » an hac appellatione mea illum de utriusque Indiæ, Siciliae, Neapolis et tot aliorum regnorum possessione deturbo? An injuriam ei facio, si a notissimo et primario regno ei nomen indam?

Ægre fert Calvinista quod imperatores Romani, se « reges Germaniæ » indigitant, atque Maximilianum I « primum fuisse qui hunc titulum usurparit, et hoc accidisse ex imprudentia consiliariorum. »

C Sed, nisi fallor, optimum factum faceret Calvinista si Pragam se conferret, ipsumque sacratissimum imperatorem ejusque consiliarios doceret qui titulus usurpandus sit. Intelligerent enim hunc usurpandum esse. « Rudolphus Romanorum imperator, etc. Rex Francorum, Longobardorum, Hungarorum. » Et dubitamus adhuc, hunc latronis fratrem, totius imperii, ipsius itidem imperatoris, et consiliariorum ejus reformatorem, coronare rosis ex Calvini fimeto decerptis, præsertim cum cap. 26 Tartaræ suæ Replicationis, pag. 267, in hæc verba erumpere non erubuerit : « Quin scito, Galliam et Germaniam non esse Romani imperii regna, sed libera et immediata, et suo jure utentia, imperatorique Romanorum, quatenus est imperator, non magis obstricta, quam Persiam, Æthiopiam, Japponiam. » De Gallia non laboro. De Germania tum tibi fidem habebo, cum mihi testimonio ipsius Cæ-